Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Gemeenteraad van Sluis

ons kenmerk : 634
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : J.M. Koppert
doorkiesnummer : 0117 - 457 147
onderwerp : Nationaal Programma Vitale Regio"s
bijlage(n) : Twee

Oostburg, 6-2-2025

Geachte raadsleden,

Sinds het verschijnen van het onderzoeksrapport 'Elke Regio Telt!' in maart 2023 informeerden wij u enkele malen over het proces dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft doorlopen. Regio Zeeuws-Vlaanderen was aangewezen als één van de voorbeeldregio's om mee te denken over hoe het Rijksbeleid meer oog kan hebben voor regionale verschillen en om te investeren in een betere samenwerking tussen Rijk en regio. De samenwerking tussen de betrokken regio's en het Rijk krijgt vanuit dit proces nu een belangrijk vervolg.

Elke Regio Telt wordt het Nationaal Programma Vitale Regio's
Op 20 december 2024 verzond Minister Uitermark van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de brief 'Nadere uitwerking Elke Regio Telt' aan de Tweede Kamer (*bijlage 1*). Daarin kondigt zij aan dat in 2025 het Nationaal Programma Vitale Regio's start. Zeeuws-Vlaanderen is één van de betrokken regio's. Het doel van het programma is om met een gebiedsgerichte aanpak in te zetten op leefbare regio's, een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners. Dit programma is het vervolg op de eerdere stappen die zijn gezet na het onderzoeksrapport Elke Regio Telt. Zoals de dialoogsessies en bestuurlijke reflectiedagen die het Ministerie van BZK vorig jaar organiseerde in tien regio's. Het resultaat hiervan staat opgetekend in het rapport 'Gesprekken door het land – onderdeel van Elke Regio Telt' (*bijlage 2, Twynstra Gudde 2024*).

De focus blijft op de benoemde Elke Regio Telt regio's
Het Nationaal Programma Vitale Regio's richt de inzet op: de Kop van Noord-Holland, Noord- en Oost-Groningen, Zuidoost-Fryslan, Noard-Fryslan, Zuid- en Oost-Drenthe, Twente, Achterhoek, Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. Op basis van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van brede welvaart en de gevoerde regiodialogen en bestuurlijke reflecties, besloot het Ministerie van BZK om de focus op deze gebieden te houden. Een bijkomend voordeel is dat we de andere regio's beter leren kennen en we samen een lerend netwerk vormen.

Het Rijk werkt aan de doorontwikkeling van beleids- en investeringslogica
Het Rijk heeft naast de gebiedsgerichte aanpak ook de intentie om te kijken naar knelpunten in de beleids- en investeringslogica. Door knelpunten aan te dragen bij de betrokken departementen, kan gericht naar oplossingen gezocht worden. Denk bijvoorbeeld aan financiering op basis van volumes, waardoor plattelandsgebieden niet altijd in aanmerking komen voor financiële middelen.

gemeenteSLUIS

Het doel van het Nationaal Programma Vitale Regio's
Het Nationaal Programma Vitale Regio's heeft drie doelstellingen:

1. Een veilige en leefbare regio;
2. Een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau;
3. Een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners in de regio.

Als rode draad in het programma staat een goede samenwerking tussen Rijk en regio centraal. Door de langjarige aanpak is er structureel aandacht voor het benutten van kansen en het oplossen van knelpunten. Daarbij is er aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking. Ook zijn er mogelijkheden om experimenteerruimte te benutten voor het zoeken naar maatwerkoplossingen. We werken daarmee aan een verbetering van de brede welvaart: van een spiraal van verschraling naar een spiraal van versterking.

Opstellen plan voor de regio en uitvoeringsagenda
Regio Zeeuws-Vlaanderen gaat samen met het Rijk werken aan de totstandkoming en uitvoering van het 'plan voor de regio', waarin de overkoepelende doelstellingen van het programma centraal staan. Wij betrekken hierbij op gepaste momenten ook de drie Zeeuws-Vlaamse raden en onze stakeholders.

Het plan voor de regio vormt het toekomstbeeld voor de lange termijn, met hieraan gekoppeld een vierjaarlijkse uitvoeringsagenda. Het plan stellen regio en Rijk samen op vanaf de start van het programma en is de basis voor de uitvoeringsagenda. In het plan voor de regio worden de probleemanalyse, opgaven en kansen voor de komende 20 jaar beschreven. Iedere vier jaar zal het plan en de agenda geëvalueerd en geactualiseerd worden. Daarnaast komt in het plan te staan hoe we de governance vormgeven en de benodigde wensen voor de betrokkenheid en inzet van het Rijk in de regio. De uitvoeringsagenda concretiseert de inzet van activiteiten en interventies in de regio. Het Ministerie van BZK heeft aangegeven dat elke regio op eigen tempo kan werken. De indicatieve planning is om tot de zomer van 2025 te werken aan het plan voor de regio. Eind 2025 is de oplevering van de uitvoeringsagenda voorzien.

Samenhang Nationaal Programma Vitale Regio's met Regiovisie en Regio Deal
Op dit moment lopen diverse programma's en projecten die veel raakvlakken hebben met elkaar. We lichten deze ook even kort toe om onduidelijkheden te voorkomen.

- *Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen*
  In 2021 stelden de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten de Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen vast. Vanaf november 2022 hebben we een Zeeuws-Vlaamse programmamanager die zich inzet voor het versterken van het netwerk en de samenwerking in de regio en om uitvoering te geven aan de ambities uit de Regiovisie. Bij het opstellen van de Regiovisie hebben diverse stakeholders meegedacht over hoe we de brede welvaart in Zeeuws-Vlaanderen kunnen versterken.
  Toen Elke Regio Telt op ons pad kwam, voerden we samen met de betrokken stakeholders van de Regiovisie gesprekken met het Rijk over de kansen en opgaven in Zeeuws-Vlaanderen. Daarbij benutten we steeds de Regiovisie als basis. Voor het opstellen van het plan voor de regio en de uitvoeringsagenda gaan we niet iets nieuws ontwikkelen, maar borduren we voort op de Strategische Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen. Aangezien de Regiovisie inmiddels vier jaar oud is, zullen we deze actualiseren.

- *Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen / Zeeland*
  In Regio Deals werken regionale partijen en het Rijk samen als partners om de brede welvaart te vergroten. Dit gaat over de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in Nederland. Een Regio Deal is een tijdelijke subsidieregeling. We hebben al deals gehad voor o.a. Zeeuws-Vlaanderen en North Sea Port District. Eind 2024 vroegen wij namens Zeeland opnieuw een Regio Deal aan. Inmiddels is door het Rijk positief besloten om een nieuwe deal aan te gaan en hiervoor 13 miljoen euro beschikbaar te stellen. De nadere inhoudelijke uitwerking van de nieuwe deal vindt nog plaats. Voor de Zeeuws-Vlaamse programmalijn willen we de extra middelen benutten voor de uitvoering van de inhoudelijke opgaven in de langjarige agenda. Medio 2025 wordt de definitieve Regio Deal vastgesteld in een samenwerkingsovereenkomst tussen Rijk en regio.

Zeeland 2050: Samen bouwen aan de Delta van de toekomst
Parallel hieraan loopt voor Zeeland een traject om breed te kijken naar het perspectief richting 2050 en de kansen die er zijn om samen met het Rijk aan de slag te gaan met de opgaven. In Zeeland liggen sleutels voor de uitdagingen van de toekomst. Daarom is Zeeland aan de slag met de uitwerking van een visie 2050 om in te zetten op groei en daarmee een spiraal van versterking. Over de toekomstvisie gaat Zeeland graag met het Rijk in gesprek om te komen tot een gezamenlijke agenda voor samenwerking. De visie moet voor de zomer worden opgesteld. Uiteraard willen wij het regioplan van Zeeuws-Vlaanderen met deze visieontwikkeling verbinden en zorgen dat deze sporen elkaar versterken.

Procesmiddelen
Voor de ontwikkeling van de regioplannen en uitvoeringsagenda's en de opstart van de uitvoering stelt het Ministerie van BZK voor elke regio € 350.000 per jaar ter beschikking, voor een periode van drie jaar (2025, 2026 en 2027).
Op dit moment zijn er geen extra middelen beschikbaar gesteld voor de mogelijke financiële ondersteuning bij de uitvoering van de inhoudelijke opgaven in de langjarige agenda's. Voor de financiële ondersteuning van de uitvoeringsagenda zal het Rijk kijken naar waar bestaand beleid anders ingezet kan worden, waar maatwerk geboden kan worden en waar gebruik gemaakt kan worden van bestaande financiële stromingen. Wel kunnen we de komende jaren gebruik maken van incidentele middelen die via de nieuwe Regio Deal beschikbaar komen.

Vooraankondiging raadsinformatiebijeenkomst
Op dinsdag 27 mei 2025 staat een Zeeuws-Vlaamse raadsinformatiebijeenkomst op de agenda. Die dag zouden wij graag benutten om met u in gesprek te gaan over het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue